

**HALLSTAHAMMARS
KOMMUN**

Antagen av KF 2019-06-17
Vunnit laga kraft 2019-11-14

**Plannr. 225
Dnr 94/18 KS**

Planbeskrivning

Detaljplan för

Knektbacken 3

Eldsroda 1:286, Hallstahammars kommun

Antagandehandling

Hallstahammars kommun

Telefon: 0220-240 00

Hemsida: www.hallstahammar.se

Postadress: Hallstahammars kommun, 734 80 Hallstahammar

Handläggare

Jessica Libik Weki

Planarkitekt

Telefon: 0220-242 45

Epost: jessica.libik.weki@hallstahammar.se

Innehållsförteckning

Inledning	3
Tidigare ställningstaganden	5
Förutsättningar	5
Planförslag	7
Konsekvenser av planens genomförande	9
Genomförande	10
Medverkande tjänstepersoner	11

Inledning

Detaljplanering används för att pröva och reglera kommunens mark- och vattenanvändning, till exempel när ny bebyggelse ska uppföras. En detaljplan ska redovisa allmänna platser, kvartersmark och vattenområden. Allmänna platser är till exempel gator, cykelvägar och parkområden. Kvartersmark är platser som ska ha en specifik användning som inte är allmän, till exempel bostadsbebyggelse eller industrimark. En detaljplan medför en rätt att bygga enligt planens bestämmelser under en angiven tid som ska vara mellan 5 och 15 år.

Detaljplanen består av flera planhandlingar. *Plankartan* är ett juridiskt bindande dokument och är det som främst utgör grunden för kommande prövningar om bygg- eller marklov. *Planbeskrivningen* beskriver planens syfte, tidigare ställningstaganden, platsens förutsättningar och de förändringar som planen möjliggör. Den är ett stöd i tolkningen av plankartan.

Planens syfte och huvuduppgifter

Ett nytt resecentrum planeras vid nuvarande järnvägsstationen i Hallstahammar. Resecentrumet ska samlokalisera buss och tåg för att ge goda förutsättningar att resa med kollektivtrafiken, inom som utom kommunen. För att de regionala bussarna ska kunna färdas enkelt och trafiksäkert behöver en ny bussgata anläggas mellan Brinkvägen och Knektbacken-vägen. I gällande detaljplan är det inte möjligt och därför blir syftet med denna detaljplan att en bussgata ska kunna anläggas. Samtidigt regleras detaljplanen för att möjliggöra att en gång- och cykelväg ska kunna anläggas i anslutning till bussgatan.

Sammanfattning av förslaget

Denna samrådshandling är ett förslag till ny detaljplan för del av Knektbacken. Planförslaget omfattar del av fastigheten Eldsboda 1:286. Idag är marken i huvudsak planlagd för park. Planen handläggs med standardförfarande.

Planförslaget innebär att:

- En bussgata och gång- och cykelväg kan anläggas.

Planhandlingar

Till detaljplanen hör:

- Plankarta med bestämmelser
- Planbeskrivning (denna handling)
- Fastighetsförteckning (Metria, 2018-08-08)

Utredningar och utlåtanden

Följande utredningar och utlåtanden har använts eller tagits fram i samband med planarbetet. De

finns tillgängliga vid Tekniska förvaltningen, Hallstahammars kommun:

- PM utformning av bussgatan, Sweco, 2018-05-31
- Bullerutredning Knektbacken II, Sweco, 2017-03-29
- Utredning linjedragning buss 511, 2016-10-12

Plandata

Läge och omfattning

Planområdet ligger vid Knektbacken i Hallstahammars tätort. Planområdet omfattar cirka 450 kvadratmeter.

Figur 1. Översiktskarta med planområdet inom röd markering.

Markägförhållanden

Planområdet omfattar del av fastigheten Eldsboda 1:286 vilken ägs av Hallstahammars kommun.

Angränsande områden

I norr ligger Knektbacken med ett nyligen detaljplanelagt område för bostäder och resecentrum (Dp 205 Knektbacken II). Närmast åt öster finns bilparkeringar och garage för de boende i Hallstahems bostadsbestånd. I väster ligger järnvägen och direkt söderut ansluter Brinkvägen.

Tidigare ställningstaganden

Översiktliga planer

Kommunens översiktsplan från 2011 pekar inte ut området specifikt för något ändamål. Översiktsplanen pekar däremot ut området vid järnvägsstationen som ett resecentrum. Denna detaljplan tas fram för att bussarna ska kunna ansluta till det nya resecentrumet baserat på kommunens prioriteringar gällande trafiksäkerhet och tidseffektivitet. Planförslaget anses därmed stämma överens med översiktsplanens inriktning.

Detaljplaner

Gällande plan heter Knektbacken och fastställdes av länsstyrelsen 1979-07-24. Planen reglerar marken som park eller plantering. Om föreslagen detaljplan antas och vinner laga kraft upphör den del som idag regleras i ovan nämnda detaljplan.

Planprogram

Ett planprogram har inte bedömts nödvändigt och har därmed inte upprättats.

Förutsättningar

Natur och kultur

Mark och vegetation

Marken är idag delvis gräsbeklädd och delvis asfalterad i form av en gång- och cykelväg. En mindre remsa mot parkeringsplatserna i öster är idag gräsbeklädd där två belysningsstolpar även finns.

Fornlämningar

Det finns inga kända fornlämningar inom planområdet. Om fornlämningar påträffas i samband med exploatering ska arbetet omedelbart avbrytas och anmälas till länsstyrelsen.

Riksintressen

Området ligger inom riksintresse för kulturmiljövård för Strömsholms kanalmiljö enligt nuvarande riksintressegräns. Däremot påverkar inte denna förändring riksintresset eftersom området ligger på den östra sidan om järnvägen som i verkligheten avgränsar all koppling till kanalen och dess tillhörande miljö.

Bergslagspendeln är riksintresse för kommunikationer och gränsar till planområdet genom Trafikverkets fastighet Hallstahammar Hallsta 1:8. Anläggandet av bussgatan och eventuella anordningar eller underhåll som byggs tillhörande denna, kommer inte göra intrång på Trafikverkets fastighet.

Infrastruktur

Gator och trafik

Området omfattas idag endast av en gång- och cykelväg.

Kollektivtrafik

Ingen kollektivtrafik finns idag inom planområdet.

Miljöförhållanden

Miljö kvalitetsnormer för luft

Miljö kvalitetsnormer för utomhusluft finns för kvävedioxid/ kväveoxider, kolmonoxid, bensen, arsenik, kadmium, nickel, bens(a)pyren, partiklar (PM10, PM2,5) och marknära ozon enligt Miljöbalken 5 kapitlet 1 paragrafen. Kommunal planering ska utföras på så vis att gällande miljö kvalitetsnormer inte överskrids.

Miljö kvalitetsnormerna för utomhusluft bedöms kunna klaras. Kommunen har emellertid inte genomfört några lokala mätningar som stödjer detta antagande. Det finns inget i dagsläget som indikerar att överskridanden skulle ske annat än tillfälligt.

Miljö kvalitetsnormer för vatten

Miljö kvalitetsnormer finns för yt- och grundvatten. Målet är att alla vattenförekomster ska uppnå god status eller mer. Planområdet tillhör ett avrinningsområde som har Kolbäcksån/ Sörkvarnsforsen som närmaste recipient. Kolbäcksån har vid senaste bedömningen bedömts ha *otillfredsställande ekologisk potential* samt *god kemisk status utan överallt överskridande ämnen*. Det innebär att åtgärder behöver genomföras för att höja vattendragets ekologiska potential till åtgärds målet *god ekologisk potential till år 2027*. Det är miljöproblem i form av övergödning, miljögifter och förändrade habitat genom fysisk påverkan som behöver åtgärdas för att vattendragets ekologiska potential ska höjas. Närmaste grundvattenförekomst som finns i Strömsholmsåsen uppnår dock *god kvantitativ status* och *god kemisk status*.

Exploatering av planområdet medför att mindre vegetationsytor hårdgörs. Det gör att mer dagvatten behöver tas om hand. Utsläpp av dagvatten är en av de saker som kan bidra till miljöproblemen övergödning samt miljögifter. Hur tillkommande dagvatten från planområdet hanteras är därmed viktigt för att miljö kvalitetsnormer för vatten inte ska påverkas negativt.

Förorenad mark

Det finns inga kända markföroreningar inom planområdet. Om markföroreningar påträffas vid exploatering ska arbetet avbrytas och anmälas till kommunens bygg- och miljönämnd.

Buller

Planområdet ska möjliggöra busstrafik till och från det nya resecentrumet vilket kan öka bullerpåverkan från den nya busslinjedragningen genom Brinkvägen. Bedömningen görs däremot att bussarnas påverkan inte kommer att överskrida några riktvärden i planområdet eftersom närmsta bostadshus är över 30 meter bort och att garagelängor ligger mellan bostadshusen och bussgatan.

En bullerutredning har gjorts av Sweco den 29 mars 2017 för Knektbacken II där även en mindre del av Knektbacken 3 samt intilliggande bebyggelse är redovisad. I bullerutredningen har hänsyn tagits till buller från järnväg, personbilstrafik och även planerad busstrafik för prognosåret 2040. Utredningen visar att både Knektbacken II och 3 blir bullerutsatt främst av järnvägstrafiken men att bostadsbebyggelsen för Knektbacken 3 fortfarande ligger inom spannet för ekvivalent ljudnivå vid fasad (55 – 60 dBA). Bostadsbebyggelsen vid Knektbacken 3 ligger inom spannet eftersom bostadsbebyggelsen är belägen på ett längre avstånd från järnvägen. Slutsatserna som kan dras av det tillsammans med bullerutredningen från Sweco, är dels att en bullerskärm inte anses behövas för Knektbacken 3 eftersom bostadsbebyggelsen ligger inom ett avstånd inom spannet för ekvivalenta ljudnivåerna vid fasad (55 - 60 dBA). Men även att bussarna inte kommer påverka bostäderna i den omfattning att riktlinjerna för buller överskrids.

Bullerutredningen visar att bullersituationen vid befintligt bostadsområde för prognosåret 2040 inte uppfyller infrastrukturpropositionens målsättning om 55 dBA, men den håller sig inom ramen för värdena för nybyggnation av bostäder samt tillsyn. Det finns intill planområdet inte utrymme att förlänga den skärm som planeras vid Knektbacken II, vilket gör att kommunen saknar möjligheter att på egen mark skärma bort järnvägsbullret.

Risk och säkerhet

Mälardalens brand- och räddningsförbund gör bedömningen att både riskbild och räddningstjänstens framkörningstider samt möjlighet till brandvattenförsörjning är acceptabla för en bussgata i aktuellt planområde.

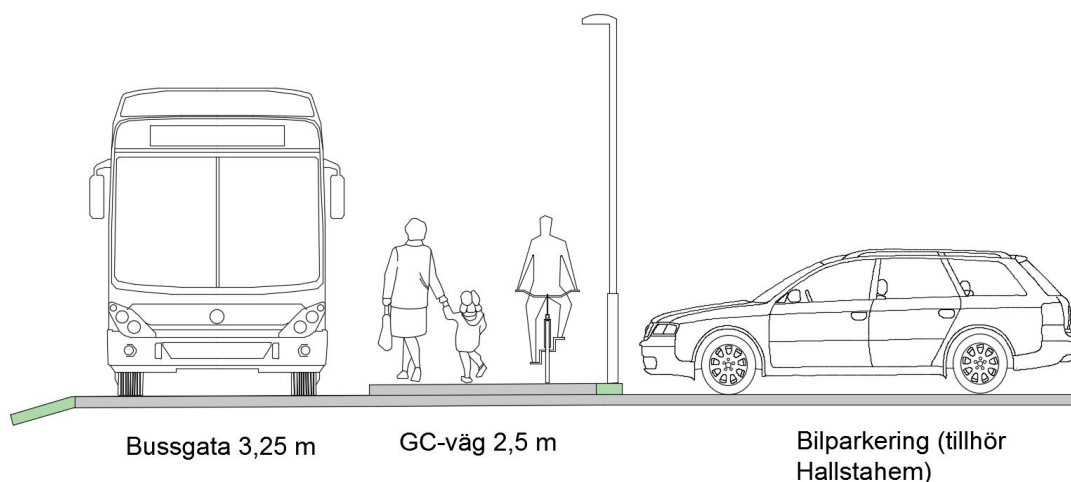
Planförslag

Gator och trafik

Gatunät

Planförslaget möjliggör en ny bussgata men kommer även ge påverkan utanför planområdet längs bussens nya linjedragning genom Brinkvägen och Knektbacken. Mer om de konsekvenser som planen beräknas medföra finns under avsnittet *Konsekvenser av planens genomförande*. Den nya bussgatan föreslås ha en reversibel bussgata med en bredd på 3,25 meter. På östra sidan bredvid bussgatan föreslås en kombinerad gång- och cykelväg med en bredd på 2,5 meter för att skapa ett sammankopplat cykelstråk längs Knektbacken och Brinkvägen. Den nya dragningen av gång- och cykelväg syftar till att kopplas samman med den planerade för Knektbacken II och vidare mot det nya resecentrumet och även Hallstahammars centrum. Yta för belysningsstolpar om cirka 0,3 meter mellan gång- och cykelvägen och bilparkeringarna planeras också att behållas.

Varje fastighetsägare ansvarar för att lösa parkeringsbehovet på egen fastighet och åtgärder så att detta efterlevs rekommenderas. Andra lämpliga åtgärder som säkerställer oskyddade trafikanter i anslutning till, och längs gång- och cykelvägen rekommenderas också.

Figur 2. Sektionsskiss över bussgatan med GC-väg och bilparkering. Bilparkeringen är utanför detaljplaneområdet.

För att åstadkomma en bussgata där smittrafik inte uppstår, föreslås samtidigt ett spårviddshinder som omöjliggör att personbilar kan åka på vägen. Vilken typ av hinder som är lämpligt att användas tas fram i samråd med Kollektivtrafikmyndigheten.

Figur 3. Spårviddshinder (tagen från <http://exempelbanken.se/examples/3292>).

Teknisk försörjning

Vatten och avlopp

Kommunala ledningar för vatten, dagvatten och avlopp ligger i planerad bussgata och gång- och cykelväg. Ledningarna ska finnas kvar när bussgatan är färdigställd.

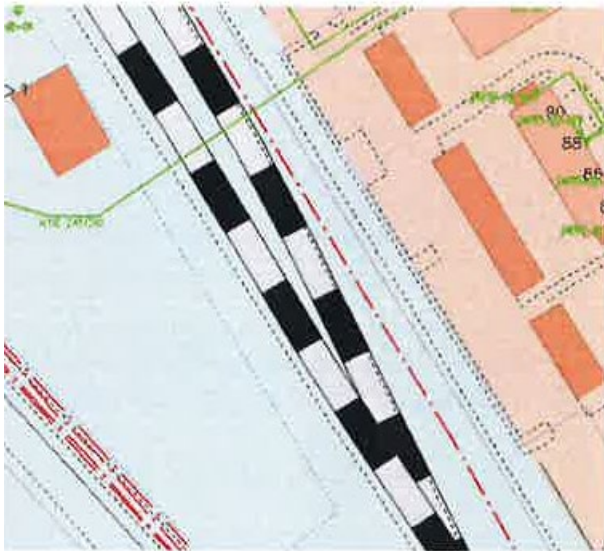
Tekniska förvaltningen har utrett skicket på befintliga VA- ledningar och framför synpunkten att dessa behöver ses över och renoveras i samband med byggnation. Detta eftersom framtida ingrepp i gatan kommer att ge stor påverkan på både busstrafik och oskyddade trafikanter

framkomlighet. Ekonomiska konsekvenser av denna åtgärd finns redovisad under avsnittet *Genomförande, Ekonomiska frågor*.

EI

Mälarenergi Elnät (MEE) vill upplysa om att det i området finns lågspännings- och mellanspänningskablar, se figur 4 nedan. Kablarna är inte inmätta, så ledningsvisning krävs om arbetsområdet är i närheten av kablarna. Förnyelse och reparation av kablar får inte försvåras eller förhindras vid eller efter ombyggnation av gatan. Mellanspänningskabeln längs med järnvägen bedöms ej möjlig att flytta och ej heller möjlig att ta ur drift under byggnationen av bussgatan. Lågspänningskabeln bedöms möjlig att flytta vid behov. Eventuell flytt bekostas av exploatör. Kontakta Mälarenergi Elnät Marknad & Mättjänster för offert när eventuellt behov av omläggning av kablar klarställts.

Vid arbete i närheten av kablar ska ledningsvisning med utsättning beställas via Ledningskollen. Schakt inom en meter från kabel ska utföras som handschakt.

Figur 4. Lågspännings- och mellanspänningskablar i området. Figur från Mälarenergi.

Konsekvenser av planens genomförande

Behovsbedömning och miljökonsekvensbeskrivning

Detaljplanens framtagande och genomförande är i mycket begränsad omfattning och förväntas inte ha någon nämnvärd miljöpåverkan eftersom att åtgärderna är så pass små. Planens genomförande bedöms därmed inte ge en sådan betydande miljöpåverkan som avses i 6 kapitlet 3 paragrafen Miljöbalken. En strategisk miljöbedömning, med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning, har därför inte upprättats enligt kraven i Plan- och bygglagens 4 kapitel 34 paragrafen. Samråd har skett med länsstyrelsen 2018-06-18, vilka delar kommunens uppfattning.

Miljökonsekvenser

Detaljplanens område har i sig små konsekvenser på miljön eftersom området är begränsat i storlek och de fysiska förändringarna gentemot dagens situation är små. Däremot är förhoppningen att det blir större miljömässiga vinster i och med att planens genomförande är en förutsättning för samlokaliseringen av buss och tåg. Samlokaliseringen ska skapa goda förhållanden att resa kollektivt vilket i sin tur förväntas minska bilresandet. Samlokaliseringen ska också bidra till att färre bilar släpper ut avgaser samt färre bilar som tar plats i kommunen.

Planen bedöms vara förenlig med miljöbalkens 3, 4 och 5 kapitel om bestämmelser för hushållning med mark och vatten samt miljökvalitetsnormer.

Sociala konsekvenser

Målsättningen är likt beskrivningen i avsnittet ovan att få till en mer hållbar trafikering där fokus skiftas från biltrafik till ett mer kollektivt resande. Denna detaljplan är endast en mindre del i den processen och får i sig inga stora sociala konsekvenser. Bussgatan skapar en mindre trafikering under dygnets timmar som gör att platsen blir mer övervakad. Planområdets närhet till handel, service, förskolor och kollektivtrafik skapar goda förutsättningar ur ett jämställdhetsperspektiv. Det underlättar bland annat vardagspusslet för föräldrar och skapar ökade möjligheter för dessa att dela på ansvaret för hem och barn. Ett välutbyggt gång- och cykelvägnät tillsammans med ökade möjligheter för kollektivtrafiken gynnar också statistiskt sätt kvinnor och barn. Ett tydligare stråk mellan Hallstahammars centrum och järnvägsstationen som till stor del är kantat av bebyggelse kan också öka tryggheten samtidigt som avstånden kortas.

Genomförande

Organisatoriska frågor

Tidplan

Detaljplanen handläggs genom standardförfarande, vilket innebär att planen ska antas av Kommunstyrelsen.

Preliminär tidplan

Samråd	augusti - september 2018
Granskning	februari 2019
Antagande	april 2019

Genomförandetid

Genomförandetiden är 5 år från den dag planen vinner laga kraft.

Ansvarsfördelning

Hallstahammars kommun ansvarar och bekostar all förändring på kommunal mark.
Hallstahammars kommun ansvarar även för att i god tid (> 2 veckor) kontakta Mälarenergi vid arbete i närheten av kablar och spänningsförande anläggningar och göra en invidarbetsanmälan

innan arbete påbörjas. En invidarbetsanmälan avser Mälarenergi Elnät (MEE) en arbetsbegäran som görs till Mälarenergis driftcentral för att informera om ett kommande arbete intill MEE:s kablar. Det är en blankett som fylls i av t.ex. arbetsledaren för att informera om var, när och hur det är tänkt att grävas.

Huvudmannaskap

Hallstahammars kommun är huvudman för allmän plats inom detaljplaneområdet.

Fastighetsrättsliga frågor

Ingen ny fastighet behöver bildas/förändras i samband med planens genomförande.

Ekonomiska frågor

Följande kostnadsberäkning har gjorts av kommunens beställaravdelning.

Anläggning av bussgata inklusive GC- väg med kantsten av betong: ca 400 000 kr

Anläggning av bussgata inklusive GC- väg med kantsten av granit: ca 625 000 kr

Omläggning av VA- ledningar: ca 1,4 mkr

Anläggning av spårviddshinder: ca 1,5 mkr

Medverkande tjänstepersoner

Planförfattare är Jessica Libik Weki och Jacob Lithammer vid Hallstahammars kommun.

Hallstahammar 2019-04-01

Jessica Libik Weki

Planarkitekt

Jacob Lithammer

Samhällsbyggnadschef